

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 07.05.2024 р.

м. Одеса

№ 65/20-рк/к

КП «Кодимакомунсервіс» Кодимської
міської ради Подільського району
Одеської області

«Інформація, доступ до якої обмежено»

Про припинення дій, які містять ознаки
порушення законодавства про захист
економічної конкуренції

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Дії комунального підприємства «Кодимакомунсервіс» Кодимської міської ради Подільського району Одеської області містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (2) Дії комунального підприємства «Кодимакомунсервіс» Кодимської міської ради Подільського району Одеської області полягають в укладенні зі споживачами – фізичними особами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що є діючими, які не відповідають умовам типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690», яка діяла на момент укладення договорів.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (3) Суб'єктом господарювання, якому надаються рекомендації, є комунальне підприємство «Кодимакомунсервіс» Кодимської міської ради Подільського району Одеської області (далі – КП «Кодимакомунсервіс»): «Інформація, доступ до якої обмежено», ідентифікаційний код юридичної особи – «Інформація, доступ до якої обмежено», дата заснування юридичної особи – 31.12.2003.

- (4) Відповідно до відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, КП «Кодимакомунсервіс» здійснює діяльність за кодом КВЕД: «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (5) У розумінні абзацу шістнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Кодимакомунсервіс» є суб'єктом господарювання.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) Відповідно до статей 3, 7, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснювався в межах Одеської області державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на регіональному ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (7) Відділенням надіслано вимогу про надання інформації КП «Кодимакомунсервіс» від 07.08.2023 № 65-02/1572.
- (8) Листом від 26.08.2023 № 85 (вх № 65-01/1586 від 04.09.2023) КП «Кодимакомунсервіс» надало інформацію з копіями підтверджувальних документів.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (9) Аналіз та дослідження становища КП «Кодимакомунсервіс» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснювались відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).

4.1.1. Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- КП «Кодимакомунсервіс»;
- послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.1.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.1.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (10) Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (11) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Кодимакомунсервіс», є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (12) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

4.1.2.2. Споживчі характеристики

- (13) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (14) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» житлово - комунальні послуги – це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (15) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення віднесено до комунальних послуг.
- (16) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»):
 - *централізоване питне водопостачання* - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (17) Згідно частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (до змін, внесених 07.08.2023 до Закону України Про питну воду та питне водопостачання) у зв'язку з набранням чинності Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»)
 - *централізоване водовідведення* - господарська діяльність із відведення та очищення стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.
- (18) У відповідності до пункту 29 частини першої статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» (набрав чинності 07.08.2023) *централізоване водовідведення* - господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.
- (19) Основною споживчою властивістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є їх надання суб'єктами господарювання, які мають діючі водопровідно-каналізаційні мережі, що їм належать або ними використовуються (експлуатуються).

4.1.2.3. Умови споживання

- (20) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у відповідності до норм діючого законодавства України надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуг згідно зі статтею 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (21) Таким чином, головною умовою споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є укладання договорів між виконавцем та споживачем послуг.

4.1.2.4. Умови реалізації

- (22) Згідно з пунктом 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення підлягає ліцензуванню.
- (23) КП «Кодимакомунсервіс» надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у відповідності до ліцензії Одеської обласної державної адміністрації від 07.06.2018 № 586/А-2018, забезпечує їх розповсюдження в межах системи комунального водопостачання та каналізації, що знаходяться на балансі даного комунального підприємства.

- (24) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються із застосуванням певних інженерних мереж та згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.
- (25) КП «Кодимакомунсервіс», здійснюючи діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, є суб'єктом природної монополії та відповідно внесено до Зведеного переліку природних монополій, розміщеному на офіційному сайті Антимонопольного комітету України www.amcu.gov.ua станом на 19.03.2024.
- (26) Відповідно до частини 2 статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).
- (27) Виконавець послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зобов'язаний готувати, укладати та переукладати із споживачами договори відповідно до обраної моделі договірних відносин.

4.1.2.5. Ціна

- (28) Відповідно до частини першої статті 191 Господарського кодексу України державні регульовані ціни запроваджуються Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у встановленому законодавством порядку.
- (29) Законом України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.
- (30) Частиною першою статті 10 Закону України «Про житлово – комунальні послуги» передбачено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
- (31) Рішенням виконавчого комітету Кодимської міської ради Одеської області від 24.10.2019 № 150 «Про затвердження тарифів Комунальному підприємству «Кодимакомунсервіс» на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення», з 01.11.2019 для даного підприємства затверджено тарифи на послуги:
- з централізованого водопостачання (з лічильником) у розмірі 25,00 грн/куб.м., у т.ч. ПДВ (для всіх споживачів);
  - з централізованого водопостачання (без лічильника) у розмірі 90,00 грн/куб.м., у т.ч. ПДВ;
  - водовідведення (з лічильником) у розмірі 11,00 грн/куб.м., у т.ч. ПДВ (для всіх споживачів);
  - водовідведення (без лічильника) у розмірі 39,60 грн/куб.м., у т.ч. ПДВ.
- (32) Зазначені тарифи є діючими.
- (33) Отже, кінцеві споживачі послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не мають можливості впливу на ціну послуг, у тому числі, під час врегулювання договірних відносин на відповідні послуги, оскільки тарифи на ці послуги затверджує відповідний орган місцевого самоврядування.
- (34) Таким чином, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються КП «Кодимакомунсервіс» на платній основі, а отже, є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Кодимакомунсервіс».

4.1.2.6. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (35) Учасниками ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є:
- надавачі (виконавці) послуг – суб'єкти господарювання, які надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
  - споживачі послуг - фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.1.3. Визначення товарних меж ринку

- (36) Відповідно до пункту 1.3. Методики:
- товар – це будь – який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери);
  - товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (37) Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (38) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
  - умов використання тощо;
  - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
  - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
  - відсутність суттєвої різниці в цінах;
  - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (39) При проведенні дослідження враховується, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (40) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (41) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за споживчими властивостями, умовами використання, технічними характеристиками тощо не мають товарів – замінників.
- (42) Споживач може отримати вказані послуги лише у суб'єкта господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на визначеній території, де обслуговуються мережі водопостачання та каналізації.
- (43) Оскільки послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є послугами, які не мають замінників, відтак, у споживачів цих послуг відсутня альтернатива.
- (44) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.1.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринків

- (45) Відповідно до пункту 1.3. Методики територіальні (географічні) межі ринку - територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (46) Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (47) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 № 307 (далі – Ліцензійні умови), визначено наступну термінологію:
- *система централізованого водопостачання* - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;
  - *система централізованого водовідведення (каналізація)* - комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом відведення та очищення стічної води населених пунктів;
  - *місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання* - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви при отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
  - *місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення* - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (48) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (каналізації).
- (49) Особливістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є їх отримання безпосередньо у суб'єкта господарювання, який провадить цю діяльність за місцем знаходження діючих водопостачальних та каналізаційних мереж.
- (50) За інформацією, наданою КП «Кодимакомунсервіс» (лист від 26.08.2023 № 85, вх. № 65-01/1586 від 04.09.2023), дане підприємство надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території міста Кодима Подільського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Кодимакомунсервіс».
- (51) Згідно з рішенням Кодимської міської ради від 11.03.2011 № 76-VI «Про передачу повноважень по обслуговуванню водопровідної мережі й водовідведення КП «Кодимакомунсервіс» та надання згоди на зняття з бухгалтерського обліку й балансу Кодимської міської ради, передачу на баланс комунального підприємства

«Кодимакомунсервіс» майна та об'єктів комунальної власності» органом місцевого самоврядування передано КП «Кодимакомунсервіс» повноваження по обслуговуванню водопровідної мережі й водовідведення.

- (52) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є територія міста Кодима Подільського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Кодимакомунсервіс».

4.1.5. Часові межі ринку

- (53) Відповідно до пункту 1.3. Методики часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (54) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (55) Стаття 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» закріплює, що пропозиція та попит на відповідні товари мають існувати протягом певного часу.
- (56) Протягом лютого – грудня 2022 року, у 2023 році КП «Кодимакомунсервіс» уклало договори про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які є діючими станом на січень - квітень 2024 року, зважаючи, що вони укладались терміном на 10 років (окрім випадків розірвання договору або випадків необхідності його перегляду однією із сторін, коли вона письмово заявить про це іншій стороні договору у встановлений строк) та надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (57) КП «Кодимакомунсервіс» залишалось єдиним надавачем послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних (географічних) межах міста Кодима Подільського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Кодимакомунсервіс».
- (58) Отже, протягом лютого – грудня 2022 року, 2023 року та січня - квітня 2024 року сукупність товарно-грошових відносин між КП «Кодимакомунсервіс» та споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території міста Кодима Подільського району Одеської області не зазнала істотних змін.
- (59) У зв'язку з вищевикладеним, часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначено період лютого – грудня 2022 року, 2023 року та січня - квітня 2024 року.

4.1.6. Визначення потенційних конкурентів

- (60) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
- які мають матеріально — технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
  - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
  - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (61) Зважаючи на специфіку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також їх технологічну особливість, надання зазначених послуг можливе лише при наявності спеціального обладнання для організації надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, отримання дозволу на спеціальне водокористування та ліцензії на провадження господарської

діяльності з надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (62) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (63) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (64) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також враховуючи те, що ринок централізованого водопостачання та централізованого водовідведення знаходиться в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.
- (65) З огляду на зазначене, у КП «Кодимакомунсервіс» протягом лютого – грудня 2022 року, 2023 року та січня - квітня 2024 року відсутні конкуренти на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах міста Кодима Подільського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Кодимакомунсервіс».

4.1.7. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (66) Згідно з пунктом 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (67) Отже, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також наявність власних або орендованих мереж, необхідність отримання ліцензії на надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, отримання спеціального дозволу на водокористування тощо.

4.1.8. Встановлення монопольного (домінуючого) становища

- (68) Відповідно до абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку в нього немає жодного конкурента;
  - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (69) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію,

зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).

- (70) Так, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність КП «Кодимакомунсервіс», яке є єдиним надавачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території міста Кодима Подільського району Одеської області, диктувати свої умови при продажу товару є ознакою ринкової влади.
- (71) Враховуючи вищезазначене, КП «Кодимакомунсервіс» протягом лютого – грудня 2022 року, 2023 року та січня – квітня 2024 року на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах міста Кодима Подільського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Кодимакомунсервіс», має ознаки такого, що займає монополіне (домінуюче) становище, оскільки на цьому ринку не має жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (72) У відповідності до частини першої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
- (73) Частиною другою статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. Договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).
- (74) Відповідно до частини третьої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» істотними умовами договору про надання житлово-комунальної послуги є:
- перелік послуг;
  - вимоги до якості послуг;
  - права і обов'язки сторін;
  - відповідальність сторін за порушення договору;
  - ціна послуги;
  - порядок оплати послуги;
  - порядок і умови внесення змін до договору, в тому числі щодо ціни послуги;
  - строк дії договору, порядок і умови продовження його дії та розірвання.
- (75) Статтями 7, 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначені права і обов'язки споживачів, у тому числі індивідуальних, та відповідно виконавців комунальних послуг. Так, індивідуальний споживач зобов'язаний укладати договори про надання житлово-комунальних послуг у порядку і випадках, визначених законом. Виконавець комунальної послуги зобов'язаний готувати та укладати із споживачем договори про надання комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання згідно з типовим договором.
- (76) На виконання Закону України «Про житлово-комунальні послуги» Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (далі – Правила надання послуг).

- (77) Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 липня 2019р. № 690» (далі – Постанова від 02.02.2022 № 85), яка набрала чинності 04.02.2022, Правила надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типові договори про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для різних моделей організації договірних відносин та для різних категорій споживачів викладені в новій редакції (далі – Правила в редакції Постанови КМУ від 02.02.2022 № 85, Типові договори в редакції Постанови КМУ від 02.02.2022 № 85), а саме:
- типовий індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем;
  - типовий індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення без обслуговування внутрішньобудинкових систем;
  - типовий договір з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
  - типовий договір з колективним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
  - типовий колективний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (78) Відповідно до положень Правил в редакції Постанови КМУ від 02.02.2022 № 85 послуги надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про житлово-комунальні послуги», та вимогами цих Правил.
- (79) Договори про надання житлово-комунальних послуг повинні відповідати типовим або примірним договорам, форма яких затверджена Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону.
- (80) При цьому саме на виконавця послуг законодавець покладає обов'язок забезпечення підготовки та укладення із споживачем відповідних договорів за законодавчо встановленою формою з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання.
- (81) У ході здійснення державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на регіональному ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах Одеської області, за результатами аналізу інформації та документів, наданих КП «Кодимакомунсервіс», встановлено наступне.
- (82) КП «Кодимакомунсервіс» листом від 26.08.2023 № 85, вх. № 65-01/1586 від 04.09.2023) поінформувало Відділення, що у 2022 році кількість укладених договорів про надання послуг з *централізованого водопостачання* склала:
- 1026 шт (населення);
  - 27 шт (бюджетні організації);
  - 11 шт (інші).
- (83) У 2023 році кількість укладених договорів про надання послуг з *централізованого водопостачання* склала:
- 182 шт (населення);
  - 27 шт (бюджетні організації);
  - 6 шт (інші).
- (84) у 2022 році кількість укладених договорів про надання послуг з *централізованого водовідведення* склала:
- 64 шт (населення);
  - 8 шт (бюджетні організації);
  - 22 шт (інші).

- (85) У 2023 році кількість укладених договорів про надання послуг з *централізованого водовідведення* склала:
- 75 шт (населення);
  - 8 шт (бюджетні організації);
  - 1 шт (інші).
- (86) КП «Кодимакомунсервіс» надало Відділенню копії діючих договорів, укладених даним комунальним підприємством протягом лютого – грудня 2022 року та у 2023 році з фізичними особами щодо надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (87) Відділенням досліджені умови, зокрема, наступних діючих договорів, укладених КП «Кодимакомунсервіс», відповідно до яких споживачам – фізичним особам надаються послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення:

Таблиця 1

№ з/п	Дата та № договору	Назва договору	Споживач	Адреса споживача
<i>Фізичні особи</i>				
1	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Про надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»
2	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Про надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»
3	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Про надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»
4	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Про надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»

- (88) Відділенням встановлено, що діючі договори, укладені КП «Кодимакомунсервіс» зі споживачами – фізичними особами, є однотипними та їх положення не відповідають умовам Типових договорів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (у редакції, яка діяла на момент укладення даним підприємством договорів, а саме у редакції Постанови КМУ від 02.02.2022 № 85).
- (89) Так, до прикладу, за результатом аналізу договору «Про надання послуг з централізованого постачання холодної води і водовідведення» від 29.08.2022 № 2003, укладеного з фізичною особою «Інформація, доступ до якої обмежено», виявлено таке:

Таблиця 2

Умови Типового договору (Договір з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення) у редакції, яка діяла на момент укладення договору	Умови договору в редакції КП «Кодимакомунсервіс»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
П. 8. У разі виникнення аварії на	Не передбачено	Відсутність у договорі визначеного строку проведення виконавцем

<p>зовнішніх інженерних мережах постачання послуг виконавець проводить аварійно-відновні роботи у строк не більше семи діб з моменту виявлення ним факту аварії або повідомлення споживачем виконавцю про аварію.</p>		<p>аварійно-відновлювальних робіт може призвести до затягування виконавцем на власний розсуд встановлених законодавством строків, у які споживач може бути позбавлений можливості вчасного отримання послуг, що може призвести до ущемлення його інтересів.</p>
<p>П.14. Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою визначається з дня, наступного за днем останнього дистанційного отримання показань, або з дня, наступного за днем останнього зняття його показань (в інших випадках).</p> <p>Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою є дата прийняття на абонентський облік вузла комерційного обліку, встановленого на заміну втраченого.</p> <p>П. 15. На час відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, комерційний облік ведеться розрахунково відповідно до Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої наказом Мінрегіону від 22.11. 2018 № 315.</p> <p>Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, визначається з дати, наступної за днем розпльомбування вузла комерційного обліку.</p> <p>Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, є день прийняття на абонентський облік.</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорі законодавчо встановлених періодів відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою, ремонтом, перевіркою, а також відсутність у договорі механізму комерційного обліку спожитих послуг на час відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою, встановленого положеннями Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої наказом Мінрегіону від 22.11. 2018 № 315, яка безпосередньо визначає порядок розподілу між споживачами спожитих у будівлі/будинку послуг з централізованого водопостачання, обсяг споживання яких визначений за допомогою вузла (вузлів) комерційного обліку або розрахунково у разі його (їх) відсутності, тимчасового виходу з ладу або втрати, та послуги з централізованого водовідведення, обсяг споживання якої визначається відповідно до обсягу споживання інших комунальних послуг, може призвести до ущемлення інтересів споживача у вигляді необґрунтованого нарахування плати за послуги та, як наслідок, до його додаткових фінансових витрат.</p>
<p>П. 16. Зняття показань засобів вимірювальної техніки вузла (вузлів) комерційного обліку виконавцем щомісяця ____ числа з ____ до ____ години в присутності споживача (його представника), крім випадків, коли зняття таких показань здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного зняття показань або</p> <p>(зазначити інший спосіб)</p> <p>У разі коли зняття показань вузла (вузлів) комерційного обліку послуг здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорі механізму та періоду показань вузла (вузлів) комерційного обліку може призвести до необґрунтованого нарахування плати споживачу за фактично не спожитий обсяг послуг.</p>

<p>зняття показань, таке зняття може здійснюватися без присутності споживача (його представника). У такому разі виконавець зобов'язаний забезпечити можливість самостійного (без додаткового звернення до виконавця в кожному окремому випадку) ознайомлення з показаннями вузла (вузлів) комерційного обліку споживачем шляхом опублікування на веб-сайті виконавця, зазначення в рахунках на оплату послуги та/або через електронну систему обліку розрахунків споживача.</p>		
<p>П. 22. Виконавець формує та надає споживачу рахунок на оплату спожитих послуг не пізніше ніж за десять днів до граничного строку внесення плати за спожиту послугу. Рахунок надається на паперовому носії. На вимогу або за згодою споживача рахунок може надаватися в електронній формі, зокрема за допомогою доступу до електронних систем обліку розрахунків споживачів.</p>	Не передбачено	Відсутність у договорі законодавчо встановленого строку для надання виконавцем послуг споживачу рахунку на оплату спожитих послуг, а також способу його надання споживачу, може призвести до ущемлення його інтересів у вигляді обмеження прав споживача на вчасне отримання у визначений спосіб інформації про суми нарахувань та/або заборгованості за спожиті послуги
<p>П. 27 <i>Споживач має право:</i></p> <p>3) на відшкодування збитків, завданих його майну, шкоди, заподіяної його життю або здоров'ю внаслідок неналежного надання або ненадання послуг та незаконного проникнення в належне йому житло (інший об'єкт нерухомого майна);</p> <p>5) на зменшення у встановленому законодавством порядку розміру плати за послуги у разі їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості;</p> <p>6) отримувати від виконавця штраф у розмірі, визначеному договором, за перевищення нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт.</p>	Не передбачено	Ущемлення інтересів споживача через звуження виконавцем послуг обсягу законодавчо встановлених прав споживача, що може мати наслідком недоотримання або позбавлення споживача можливості отримання коштів від виконавця послуг, а саме відшкодування нанесених споживачу збитків, сплати йому штрафів за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт, а також може призвести до необґрунтованих фінансових витрат споживача у зв'язку з позбавленням його права на зменшення у встановленому законодавством порядку розміру плати за послуги у разі їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості
<p>П.30. <i>Виконавець зобов'язаний:</i></p> <p>10) виплачувати споживачу штраф за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт на об'єктах, що забезпечують надання послуг та перебувають у його власності (користуванні), у розмірі, визначеному договором;</p> <p>14) відшкодувати збитки, завдані майну, шкоду, заподіяну життю або здоров'ю споживача внаслідок неналежного надання або ненадання послуги та незаконного проникнення в належну йому будівлю (приміщення у будівлі);</p> <p>16) прибути на виклик споживача для</p>	Не передбачено	Звуження кола законодавчо встановлених обов'язків виконавця послуг може призвести до ущемлення інтересів споживача у вигляді отримання послуг неналежної якості, недоотримання або позбавлення споживача можливості отримання коштів від виконавця послуг, а саме відшкодування нанесених споживачу збитків, сплати йому штрафів за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт.

перевірки якості надання послуги у строк не пізніше ніж протягом однієї доби з моменту отримання відповідного повідомлення споживача.		
<p>П. 32. ...</p> <p>Загальний розмір сплаченої пені не може перевищувати 100 відсотків загальної суми боргу.</p> <p>Нарахування пені починається з першого робочого дня, що настає за останнім днем граничного строку внесення плати за послугу.</p> <p>Для споживача, що є власником індивідуального (садибного) житлового будинку, пеня не нараховується за умови наявності заборгованості держави за надані населенню пільги та житлові субсидії та/або наявності у споживача заборгованості з оплати праці, підтвердженої належним чином.</p>	Не передбачено	<p>Відсутність у договорі законодавчо встановленого строку нарахування пені та її граничного розміру може призвести ущемлення інтересів споживача у вигляді неправомірного нарахування пені та відповідно до його додаткових фінансових витрат.</p> <p>Не встановлення у договорі передбачених законодавством підстав не здійснення нарахування споживачу пені при наявності заборгованості, що виникла не з його вини, може призвести до неправомірного нарахування пені, а відтак до зайвих фінансових витрат споживача.</p>

- (90) Аналогічні до умов діючих договорів, зазначених у таблиці 1, умови викладені і в інших діючих договорах, укладених КП «Кодимакомунсервіс» протягом лютого – грудня 2022 року та у 2023 році щодо надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зі споживачами - *фізичними особами*.
- (91) Таким чином, КП «Кодимакомунсервіс», виклавши умови договорів зі споживачами – фізичними особами, що є діючими, у наведеній у таблиці 2 редакції, яка не відповідає умовам Типових договорів (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85, яка діяла на момент укладення цих договорів), значно звузило коло прав споживачів, зокрема, щодо відшкодування збитків внаслідок неналежного надання або ненадання послуг, зменшення плати за послуги, та власних обов'язків і відповідальності за порушення умов цих договорів, що підтверджується інформацією, зазначеною у таблиці 2.
- (92) Зазначене одночасне звуження прав споживача та звуження обов'язків виконавця послуг може ускладнити споживачу доведення факту порушення виконавцем порядку надання послуг та може ускладнити отримання споживачем від виконавця зменшення плати за послуги або перерахунку вартості послуг за весь період їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості.
- (93) Відповідно пункту 5 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690, послуги надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про житлово-комунальні послуги», та вимогами цих Правил.
- (94) Згідно з підпунктом 5 пункту 50 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 виконавець послуг зобов'язаний готувати, укладати та переукладати із споживачем договір відповідно до обраної співвласниками моделі договірних відносин.
- (95) У відповідності до абзацу четвертого частини четвертої статті 179 Господарського кодексу України (далі – ГК) при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної

влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови.

- (96) Статтею 184 ГК регламентовано, зокрема, що укладення господарських договорів на основі типових договорів повинно здійснюватися з додержанням умов, передбачених статтею 179 цього Кодексу, не інакше як шляхом викладення договору у вигляді єдиного документа та відповідно до правил, встановлених нормативно-правовими актами щодо застосування типового договору.
- (97) Отже, КП «Кодимакомунсервіс» повинно було укладати договори з індивідуальними споживачами – фізичними особами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення відповідно до Типових договорів, не відступаючи від їх змісту, не зменшуючи обсягів прав індивідуального споживача – фізичної особи та власної відповідальності за порушення умов цього договору.
- (98) З огляду на зазначене, дії, КП «Кодимакомунсервіс», які полягають в укладенні зі споживачами – фізичними особами протягом лютого – грудня 2022 року та 2023 року договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що є діючими, які не відповідають умовам Типових договорів, можуть призвести до ущемлення прав та інтересів споживачів.

6. АНТИКОНКУРЕНТНІ НАСЛІДКИ ДІЙ КП «КОДИМАКОМУНСЕРВІС»

- (99) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополюним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (100) КП «Кодимакомунсервіс», зменшивши обсяги прав споживача, уклало договори зі споживачами – фізичними особами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що є діючими, в редакції, яка не відповідає умовам Типових договорів, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів.
- (101) Така поведінка КП «Кодимакомунсервіс» є можливою лише внаслідок відсутності вибору для споживачів інших виконавців послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (102) З огляду на зазначене, Відділенням встановлено, що завдяки ринковій владі КП «Кодимакомунсервіс» має можливість нав'язувати споживачам – фізичним особам умови договорів, які не передбачені нормами чинного законодавства, для можливості отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що, в тому числі, може мати наслідком обмеження прав та ущемлення інтересів споживачів цих послуг.
- (103) Така поведінка притаманна саме монополюному утворенню, оскільки у взаємовідносинах із суб'єктом господарювання, що має монополюну владу, споживачі його послуг знаходяться з ним у нерівних умовах, змушені погоджуватись на всі вимоги та умови для можливості отримання послуг та фактично позбавлені захисту своїх прав та законних інтересів.

7. НЕМОЖЛИВІСТЬ ВЧИНЕННЯ КП «КОДИМАКОМУНСЕРВІС» ДІЙ ЗА УМОВ ІСНУВАННЯ ЗНАЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ

- (104) Наявність у суб'єкта господарювання монополюного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умов, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.

(105) Унаслідок вчинення КП «Кодимакомунсервіс» дій, які полягали в укладенні договорів зі споживачами – фізичними особами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що є діючими, в редакції, яка не відповідає умовам Типових договорів, тим самим зменшивши обсяги прав споживачів, його привабливість для споживачів могла б різко зменшитися і тому, за умов існування значної конкуренції на ринку, необхідною ознакою якої відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є можливість вибору у споживачів, дане комунальне підприємство істотно втратило б свою ринкову частку та, як наслідок, прибуток.

8. ВИСНОВКИ

(106) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополюючим (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополююче (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(107) Зловживання монополюючим (домінуючим) становищем за умовами пункту 2 статті 50 цього Закону визнається порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(108) Враховуючи, що КП «Кодимакомунсервіс» протягом лютого – грудня 2022 року, 2023 року та січня - квітня 2024 року на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах міста Кодима Подільського району Одеської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Кодимакомунсервіс», має ознаки монополюючого (домінуючого) становища, його дії, які полягають в укладенні договорів зі споживачами – фізичними особами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що є діючими, які не відповідають умовам типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690», яка діяла на момент укладення договорів, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(109) Згідно з частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтю 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від

23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 із змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Комунальному підприємству «Кодимакомунсервіс» Кодимської міської ради Подільського району Одеської області (ідентифікаційний код юридичної особи – «Інформація, доступ до якої обмежено») припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, викладені у цих рекомендаціях, зокрема шляхом:

- укладення із споживачами – фізичними особами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у відповідності до вимог чинної редакції типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (зі змінами);
- інформування споживачів – фізичних осіб, з якими укладено договори про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, умови яких не відповідають типовим договорам, про можливість переукладання та/або внесення змін у відповідності до типових договорів.

Зазначаємо, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень цих рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України не розпочинатиме провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **упродовж двох місяців з дня їх отримання** з наданням документів, підтверджуючих виконання рекомендацій.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО